

K A R A R

Cumhurbaşkanının 10.03.2023 tarihli ve 2023/121 sayılı kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin yenilenmesine karar verilmiş olup, anılan karar Resmî Gazete'nin 10.03.2023 tarihli ve 32128 Mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Kurulumuzun 10.03.2023 tarihli ve 2023/90 sayılı kararıyla, birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı Seçiminin ikinci oylamaya kalması durumunda 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir.

14 Mayıs 2023 tarihinde birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubu tarafından aday gösterilen Recep Tayyip ERDOĞAN hakkında, 6271 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi uyarınca geçici aday listesine karşı, yeniden aday olamayacağı iddiasına dair, ekli listede isimleri yer alan başvurular sahiplerinin itirazları incelenmiş olmakla, konu incelenmiştir.

GEREKÇİ GÖRÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

A- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın;

1- "Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının seçim dönemi" başlıklı 77'nci maddesinde;

"Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.

Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğu alamaması halinde 101'inci maddedeki usule göre ikinci oylama yapılır.",

2- "Adaylık ve seçimi" başlıklı 101'inci maddesinde;

"Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanlığı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

Cumhurbaşkanlığı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olması sona erer.

Genel oylama yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğu alan aday, Cumhurbaşkanlığı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluğu alamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğu alan aday, Cumhurbaşkanlığı seçilir.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boş alan adayların birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğu aldı takdirde Cumhurbaşkanlığı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanlığı seçimi yenilenir.

Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanının görevi devam eder.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/316

Cumhurbaşkanı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”,

3- “Cumhurbaşkanı yardımcılarını, Cumhurbaşkanı vekâlet ve bakanlar” bakanlık kanununun 106’ncı maddesinin ikinci fıkrasında;

“Cumhurbaşkanı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yeni seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanı vekâlet eder ve Cumhurbaşkanı vekâlet ve bakanlar” bakanlık kanununa vekâlet eder ve Cumhurbaşkanı vekâlet ve bakanlar” bakanlık kanununa ait yetkileri kullanır. Genel seçimde bir yıl veya daha az kalmısa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçimde bir yıldan fazla kalmısa seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.”,

4- “Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesi” bakanlık kanununun 116’ncı maddesinde;

“Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunlukla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimde Cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimde Cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclis ve Cumhurbaşkanı yetki ve görevleri, yeni Meclis ve Cumhurbaşkanı görev başlangıcına kadar devam eder.

Bu şekilde seçilen Meclis ve Cumhurbaşkanı görev süreleri de beş yıldır.”,

5- Geçici 21’inci maddesinin (A) fıkrasında;

“A) Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimde ve Cumhurbaşkanı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır. Seçimin yapılacağı tarihte kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Cumhurbaşkanı görevine devam eder. Meclis seçim kararı alınması halinde, 27’nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimde ve Cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılır.”

6- 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un anayasa değişikliklerinin hangi tarihte yürürlüğe gireceğinin düzenlendiği çerçevede 18’inci maddesinde;

“Bu Kanun ile Anayasanın;

...

b) 75, 77, 101 ve 102 nci maddelerinde yapılan değişiklikler, birlikte yapılacak ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimlerine ilişkin takvimin başlangıcı tarihte,

c) Değiştirilen diğer hükümleri ile 101 inci maddesinin son fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilgili kesilir” ibaresinin ilgası bakımından yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer ve halkoyuna sunulması halinde tümüyle oylanır.”,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/316

B- 6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'nun;

1- “Seçim dönemi, seçim döneminin başlangıcı ve seçimlerin tamamlanması” bülkölükü 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;

“(3) Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev sürelerinin dolmasından önceki son Pazar günü oy verme günüdür. Görev süresi, birlikte yapılan bir önceki seçim tarihi esas alınarak belirlenir. Oy verme gününden geriye doğru hesaplanacak altmış günlük sürenin ilk günü seçimin başlangıç tarihidir.”,

2- “Adaylığının incelenmesi ve geçici aday listesi” bülkölükü 9'uncu maddesinde;

“Yüksek Seçim Kurulu, adaylar hakkında yaptığı inceleme sonucunda seçilme yeterli imi ve aday gösterilme şartlarını taşıyanları gösteren geçici aday listesini belirler. Geçici aday listesi ve itiraz süresi Resmî Gazete'de yayımlanır.”,

3- “ itiraz ve kesin aday listesi” bülkölükü 10'uncu maddesinde;

“Resmî Gazetede yapılan ilândan itibaren iki gün içinde, geçici aday listesine veya bu listeye alınmamaya ilişkin karara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilebilir.

Yüksek Seçim Kurulu itirazları üç gün içinde kesin karara bağlar ve kesin aday listesini Resmî Gazetede yayımlar.”,

hükümleri yer almaktadır.

1. Hükümet sistemleri, anayasa koyucuların tercihleri doğrultusunda, devletin temel organlarının düzenleniş biçimi ve birbirleriyle ilişkileri, devlet içindeki kuvvetlerin dağılımı ve düzenlenişini, bu temel organların kimler tarafından, nasıl oluşturulacağı ve nasıl kullanılacağına yönelik olarak ülkelerin anayasalarında düzenlenen kurallar çerçevesinde ortaya çıkmaktadır.

Yürütmenin “iki bülkölükü” olduğu parlamenter sistemde, yasama ve yürütme birbirinden tam olarak bağımsız olmadığı gibi, yürütme, yasama organı içinden çıkmakta; yürütmenin bir kanadında sorumsuz Devlet Başkanı, diğer kanadında ise hükümetin başkanı, asıl sorumlu olan Bakanın yer aldığı iki bülkölükü bir yürütme bulunmaktadır. Bakanlık sisteminden farklı olarak, parlamenter sistemde yürütme (Bakanlar Kurulu) doğrudan halkoyuyla seçilmez ve önceden belirlenemez; asıl sorumlu olan Bakan, “yasama organı içinden”, seçim sonrası olacaktır parlamentonun aritmetiği ve Devlet Başkanının tercihine göre belirlenmektedir.

Yürütmenin “tek bülkölükü” olduğu ve “Bakan”ın doğrudan halk tarafından seçildiği; yürütmenin, yasama organının güven oylamasına ihtiyaç duymaksızın olacaktır Bakanlık sisteminde ise parlamenter sistemin aksine, milletvekillerinin hem yasama organında hem de yürütmede görev alması söz konusu değildir.

21.01.2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla **2017 yılında Anayasamızda köklü değişiklikler yapılmış olup**, yapılan bu anayasal değişiklikler bir bütün olarak ele alındığında, ülkemizde uygulanagelen parlamenter hükümet sistemine son verilerek Bakanlık sisteminin temel özelliklerini gösteren “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”ne geçildiği görülmektedir. **6771 sayılı Kanunun genel gerekçesinde** de;

“... Bu bakımdan, milletin sadece yasama organını seçtiği, yürütme organının yasama organı içinden çıktığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi dengelerinin hükümet kurma ve hükümet yürütmede etkili olduğu bir sistem yerine; yasamanın ve yürütmenin ayrı ayrı ve doğrudan millet tarafından seçildiği bir sistemin benimsenmesinin ülkemizin şartları ve ihtiyaçlarına daha uygun olduğu anlaşılmıştır. Seçim ve sistem bizzat istikrar üretmelidir; istikrarı konjonktürün dalgalanmalarına bırakmak doğru değildir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/316

*Bu anayasa de i ikli i ile öngörülen hükümet sisteminin kurgulanırken, Cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimlerinin eş zamanlı olarak yapılması ve sistemde bir tıkanmanın ortaya çıkması hâlinde parlamento ve **ba kanlık** seçimlerinin birlikte yenilenmesine imkan verilmektedir. Anayasa de i ikli i teklifiyle sunulan model, Türkiye'nin sistem tecrübesi ve dünya hükümet sistemi pratikleri gözeticilerle geli tirilmi rasyonel bir modeldir.”*

ifadelerine yer verilmek suretiyle, parlamenter sistemden, ba kanlık sisteminin temel özelliklerinin esas alındığı yeni bir hükümet sistemine, yani Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildiği vurgulanmıştır.

Yapılan bu anayasa de i ikli iyle, yürütmenin asıl yetkili ve sorumlu makamı olan Bakanlık kurumuna ve Bakanın, Bakanlar ile birlikte “kolektif sorumluluğu” müessesesine son verilerek; yürütme yetkisi ve görevinin “tek başına” Cumhurbaşkanlığı tarafından kullanılması ve yerine getirilmesi; “yetkisiz” ve “sorumsuz”, cezaî sorumluluğu çok sınırlı bir Cumhurbaşkanından;

Yürütme yetkisinin tek başına kendisine ait olduğu; yaptığı her türlü iş ve işlemlerden “tek başına” ve “tam sorumlu” olduğu; her türlü karar ve işlemlerinin tamamının yargı denetimine tabi olduğu; cezaî sorumluluğu tam, görevdeyken ve görevin sona ermesinden sonra da göreviyle ilgili tüm suçlardan sorumlu tutulabilen; seçim dönemi, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin “birlikte ve aynı gün yapılması zorunlu” hâle getirilen; adaylık ve seçim sistemi farklılaştırılan; bakanların atanması ve görevlerine son verilmesinde tek yetkili olan; “yürütme yetkisine ilişkin konularda” bir yetki kanununa veya kanunî bir dayanağa ihtiyaç duymaksızın “Cumhurbaşkanlığı kararname” çıkarabilen; siyasi parti üyesi olabilen bir Cumhurbaşkanlığı hâline getirilmesi nedeniyle,

Anayasa de i ikli i öncesinde Anayasanın öngördüğü parlamenter sistemdeki “Cumhurbaşkanlığı” ile de i iklik sonrasında kabul edilen yeni Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemindeki “Cumhurbaşkanlığı” - **kullanılan lafız dırında** - hiçbir bakımdan özdeşlik taşımaktadır.

2. 6771 sayılı Kanunla yapılan anayasa de i ikli i öncesinde TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri gerek seçim dönemi gerekse seçim tarihi itibarıyla farklı bir şekilde; TBMM seçimlerinin “**dört yılda bir**” yapılması, milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahalli idareler genel veya ara seçimlerinin milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılması söz konusu iken; Cumhurbaşkanlığının görev süresinin **be yıl** olması; Anayasanın başlı başına birlikte de i tirilen 77’nci maddesinde ve diğer maddelerinde yapılan de i ikliklerle, TBMM ve Cumhurbaşkanlığının seçim dönemi “**be yılda bir ve aynı günde birlikte yapılması**” kurala bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Anayasanın 116’ncı maddenin kenar başlığı “Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yenilenmesi” olarak de i tirilmi ve madde metni de tamamen de i tirilerek; TBMM’nin, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilmesi, bu hâlide TBMM genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçiminin birlikte yapılması; Cumhurbaşkanlığının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi hâlinde de, TBMM genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçiminin birlikte yapılması; Cumhurbaşkanlığının ikinci döneminde TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi hâlinde, Cumhurbaşkanlığının bir defa daha aday olabilmesi öngörülerek TBMM genel seçimleri ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin “be yıllık süre için”, “birlikte ve aynı günde” yapılması anayasal kural hâline gelmiştir; daha önce birbirinden bağımsız bir şekilde ve farklı süreler için yapılan TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri, anayasa de i ikli i sonrasında “aynı sürede ve birlikte” yapılır hâle gelmiştir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/316

3. Cumhurbaşkanının niteliklerini ve adaylarda aranacak şartları düzenleyen 31.05.2007 tarihli ve **5678 sayılı Kanunla de i ik** “Nitelikleri ve tarafsızlığı” başlıklı Anayasanın 101’inci maddesi, maddede yer alan bazı ifadeler aynen tekrarlınsa da, 6771 sayılı Kanunla yapılan de i iklikle madde "Adaylık ve seçimi" kenar başlığıyla yeniden düzenlenmiştir.

Anayasa koyucu, önceki anayasa de i ikliklerinde - ve 6771 sayılı Kanunla yapılan de i iklikte - ilgili maddelerde mevcut bazı hükümlerin hukukî varlıklarını korumasını istemesi hâlinde, ilgili maddenin “tamamını de i tirmek” yerine, sadece ilgili “fıkra”, “cümleyi” ya da “ibareyi” de i tirmeyi yahut ilgili maddeye yeni “fıkra”, “cümle” veya “ibare” eklemeyi tercih etmekte iken, **bilinçli bir tercihle**, eski 101’inci maddede yer alan hükümlerin “**tamamını ilga ederek**”, maddeyi başlığıyla birlikte **tamamıyla yeniden düzenlemeyi** tercih etmiştir.

Nitekim, 6771 sayılı Kanunun çerçeve 14’üncü maddesinde Anayasanın 159’uncu maddesinin **mevcut hükümlerinin bir kısmının hukukî varlığını korumak istedi inden**, 159’uncu maddenin **tamamını yeniden düzenlemeyi tercih etmemi**, bilinçli bir tercihle, 159’uncu maddenin “kenar başlığındaki” ve bazı fıkralarındaki kimi ibareleri “ilga etmi”, bazı fıkralardaki kimi ibareleri “de i tirmi” ve maddenin mevcut fıkralarından bazılarını da yeniden düzenlemiştir.

Diğer taraftan, Anayasa koyucu 101’inci maddeyi kenar başlığıyla birlikte tamamıyla yeniden düzenlemesinin yanı sıra, 6771 sayılı Kanunun **yürürlük maddesi olan** çerçeve 18’inci maddesinin (b) bendinde de 101’inci maddede yapılan de i ikliklerin, “birlikte yapılacak ilk TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin **takvimin başlıca tarihte**” yürürlüğe gireceğini, (c) bendinde ise 101’inci maddenin son fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişiği kesilir” ibaresinin ilgasının Kanunun Resmî Gazete’de **yayımlı tarihinde yürürlüğe gireceğini açıkça hükme bağlayarak**, 101’inci madde hükümlerinin ne zamandan itibaren hüküm ifade edeceği ve uygulanabilir hâle geleceği hususunda **bilinçli ve açık bir tercihte** bulunmuştur.

Kanun koyucunun bu tercihinin göre;

- 6771 sayılı Kanunun 7’nci maddesiyle, başlığıyla birlikte de i ik 101’inci madde hükümleri, birlikte yapılacak ilk TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başlıca tarih olan **30 Nisan 2018 tarihinde yürürlüğe girmiş** ve uygulanmaya başlanmıştır (Kurulumuzun 26.04.2018 tarihli ve 289 sayılı Kararı),

- 5678 sayılı Kanunun 4’üncü maddesiyle de i ik 101’inci maddenin son fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişiği kesilir” ibaresi dışındaki hükümleri 30 Nisan 2018 tarihinde **ilga edilmiş** ve yürürlükten kalkmıştır,

- 5678 sayılı Kanunun 4’üncü maddesiyle de i ik 101’inci maddenin son fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişiği kesilir” hükmü Anayasa De i ikli Halkoylaması kesin sonuçlarının ilan edildiği **27 Nisan 2018 tarihinde yürürlükten kalkmıştır**.

Bu bilinçli tercih sonrasında 6771 sayılı Kanunla başlığıyla birlikte de i ik 101’inci maddenin son hâli, birlikte yapılan ilk TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başlıca tarih olan **30 Nisan 2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir**.

6771 sayılı Kanunla Anayasaya eklenen geçici 21’inci maddede TBMM’nin milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin 3 Kasım 2019 tarihinde birlikte yapılacağı hükme bağlanmıştır; ancak anılan hükmün TBMM’ye verdiği yetkiyle genel seçimlerin yenilenmesine ve seçimin 24 Haziran 2018 Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir ve bu seçim **Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi içinde** Anayasanın 101 ve geçici 21/A maddeleri hükümlerine göre yapılan **ilk seçim olmuştur**.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/316

4. Kanun koyucunun **bu bilinçli ve açık tercihi**, 6771 sayılı Kanun'un TBMM Anayasa Komisyonu Raporunda da de i iklik öncesinde kullanılan “Cumhurba kanı” ifadesi ile anayasa de i ikli i ile öngörülen yeni Cumhurba kanlı ı Hükümet Sistemindeki “Cumhurba kanı” ifadesinin hukuken aynı anlama gelmedi i a a ıdaki ifadelere yer verilmek suretiyle;

“... Yine, yürürlükteki ve Teklif’te yer alan Anayasa hükümlerinde “Cumhurba kanı” ifadesi aynen kullanılmakla beraber, mevcut hükümlere göre Cumhurba kanının görev ve yetkileri ile yürütme içindeki konumu Teklif’le getirilen hükümlerde esaslı bir ekilde de i tirildi i ve bütünüyle farklı bir hükümet sistemi içinde Cumhurba kanının düzenlendi i açık bir husus oldu u için, Teklif’in kanunla ması ile getirilen iki dönem seçilebilme imkânında bu düzenlemenin yürürlü e girmesinden önce görev yapmı Cumhurba kanlarının görev dönemlerinin hesaba katılmayaca ı tartı masızdır.” (TBMM S.Sayısı: 447 sayfa 40)

sarih bir biçimde açıklanmı ; Anayasa Komisyonu Raporuna kar ıoy bildiren milletvekillerince de bu konuda **aksi yönde herhangi bir görü bildirilmemi tir.**

TBMM Anayasa Komisyonu Raporunda yer alan bu ifadeler kar ısında, anayasa de i ikli i öncesinde var olan parlamenter sistem döneminde görev yapmı olan Cumhurba kanlarının, Cumhurba kanlı ı Hükümet Sistemi öncesindeki görev dönemlerinin, 6771 sayılı Kanunla de i ik 101’inci maddenin uygulanmasında görev dönemi olarak hesaba katılmayaca ında ku ku bulunmamaktadır.

Buna göre; Cumhurba kanı Sayın Ahmet Necdet SEZER’in 16 Mayıs 2000 - 28 A ustos 2007 tarihleri arasındaki, Cumhurba kanı Sayın Abdullah GÜL’ün 28 A ustos 2007 - 28 A ustos 2014 tarihleri arasındaki, Cumhurba kanı Sayın Recep Tayyip ERDO AN’ın 28 A ustos 2014 - 9 Temmuz 2018 tarihleri arasındaki görev süreleri, 6771 sayılı Kanunla de i ik 101’inci maddenin uygulanmasında görev dönemi olarak hesaba katılmayacaktır.

5. Anayasanın “Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurba kanının seçim dönemi” ba lıklı 77’nci maddesinin birinci fıkrasında “Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurba kanlı ı seçimleri be yılda bir aynı günde yapılır.” düzenlemesi yer almakta olup, anılan maddede de TBMM ve Cumhurba kanlı ı seçimlerinin birlikte ve aynı günde yapılaca ı hükme ba lanmı tir.

Benzer ekilde, Anayasanın “Cumhurba kanı yardımcıları, Cumhurba kanına vekâlet ve bakanlar” ba lıklı 106’ncı maddesinin ikinci fıkrasında da TBMM seçiminin Cumhurba kanı seçimi ile “birlikte yenilenmesi” ve “her iki seçimin birlikte yapılması”na yönelik ifadelere yer verilmi tir.

Yine, Anayasanın 101’inci maddesinin son fıkrasında “Cumhurba kanlı ı seçimlerine ili kin di er usul ve esaslar kanunla düzenlenir.” hükmü yer almakta olup, bu hüküm gere ince 6271 sayılı Kanunun 3’üncü maddesinde yapılan de i iklikle Cumhurba kanı ve TBMM görev sürelerinin **birlikte yapılan bir önceki seçim tarihi** esas alınarak belirlenece i açıkça düzenlenmi tir.

6271 sayılı Kanunun yeniden düzenlenen 3’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında “Cumhurba kanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev sürelerinin dolmasından önceki son Pazar günü oy verme günüdür. **Görev süresi, birlikte yapılan bir önceki seçim tarihi esas alınarak belirlenir.** Oy verme gününden geriye do ru hesaplanacak altmı günlük sürenin ilk günü seçimin ba langıç tarihidir.” hükmüne yer verilmi tir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/316

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ilk seçildiği tarih 10 Ağustos 2014 olup, 26. Dönem TBMM seçimi ise 1 Kasım 2015 tarihinde yapıldığından, anılan Cumhurbaşkanı seçimi TBMM seçimiyle birlikte yapılmayıp, müferiden yapılmış bir seçimdir. Buna karşın, 27. Dönem TBMM seçimi ise Cumhurbaşkanı seçimiyle birlikte aynı gün, 24 Haziran 2018 tarihinde yapılmıştır.

Anayasanın 101'inci ve 6271 sayılı Kanununun 3'üncü maddesine göre Cumhurbaşkanı'nın görev süresi birlikte yapılan bir önceki seçim tarihi esas alınarak belirlenecektir, bir başka deyişle, birlikte yapılan ilk seçim 24 Haziran 2018 tarihindeki seçimdir.

Buna göre, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın görev süresi Cumhurbaşkanı ve TBMM seçimlerinin birlikte yapıldığı bir önceki seçim tarihi esas alınarak belirleneceğinden ve "**birlikte yapılan ilk seçim**" tarihi **24 Haziran 2018 oldu undan**, birinci dönem beş yıllık görev süresi bu tarihten itibaren başlayacaktır.

Bu durumda, yukarıda belirtilen nedenlerle, Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı adaylığına yönelik itirazların reddine karar verilmesi gerekmektedir.

S O N U Ç:

- 1- Yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan nedenlerle itirazların **REDDİNE**,
 - 2- Karar örneğinin başvuru sahiplerine gönderilmesine,
 - 3- Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulumuz internet sitesi www.ysk.gov.tr adresinde yayınlanmasına,
- 30.03.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Ba kan
Ahmet YENER

Ba kanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR